

POLLETNO POROČILO O DELU POLICIJSKE UPRAVE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2006

Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V prvem polletju 2006 smo obravnavali 1410 (1306)¹ sumov kaznivih dejanj, ki so bili zaključeni s kazensko ovadbo in 464 (549) sumov kaznivih dejanj, ki so bili zaključeni s poročilom Okrožnemu državnemu tožilstvu, ker so jih storile osebe, ki niso kazensko odgovorne, zaradi odstopa od pregona ali niso bili ugotovljeni vsi kvalifikatorni znaki kaznivega dejanja. Tako je bilo skupaj obravnavanih 1874 (1855) sumov kaznivih dejanj ali 1,0 % več kot leto poprej. Delež preiskovanosti je 69,93 % (66,08 %) in se je povečal napram letu poprej, prav tako pa se je povečalo število preiskanih kaznivih dejanj v absolutnem številu, ki znaša 986 (863). Predlagalnih deliktov je bilo v številu napisanih kazenskih ovadb 521 (599) ali 36,9 %, kar je sorazmerno zelo nizek delež v primerjavi z leti poprej.

Povečala se je ugotovljena povzročena materialna škoda nastala s kaznivimi dejanji in znaša 546,22 (470,28) v MIO SIT. S kaznivimi dejanji so nastale tudi posledice za življenje in zdravje človeka, vendar pa v prvem polletju ne beležimo najhujše posledice torej nobeden (9) oškodovanec ni umrl, 10 (16) jih je bilo hudo in 65 (68) lahko telesno poškodovanih.

Ovadenih je bilo 614 (611) osumljencev, od katerih je bilo 215 (185) povratnikov ali 35,02 %. Delež ovadenih mladoletnikov se je v primerjavi z lani nekoliko zmanjšal in sedaj znaša 5,86 % (8,18 %) vseh osumljencev. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja je bilo obravnavanih 9 (41) otrok ali 78,05 % manj kot leto poprej. Zaradi tega, ker je oškodovanec odstopil od pregona je bilo napisanih na Okrožno državno tožilstvo 339 (393) poročil in ker niso bili ugotovljeni vsi znaki kaznivih dejanj 116 (115) poročil.

Na področju splošne kriminalitete bilo obravnavanih 1258 (1165) kaznivih dejanj. Glede na delež preiskanih kaznivih dejanj se je uspešnost pri preiskovanju kaznivih dejanj izboljšala iz 62,06% na 66,53%. S poročili smo zaključil manj zadev, in sicer smo jih obravnavali 423 (465).

Kaznivih dejanjih iz poglavja KZ zoper življenje in telo smo obravnavali manj. Obravnavali smo manj kaznivih dejanj umorov, in sicer nismo obravnavali nobenega dokončanega umora, obravnavali pa smo 3 (5) poskuse umora.

Kaznivih dejanj iz poglavja KZ zoper spolno nedotakljivost smo obravnavali manj in to predvsem kaznivih dejanj spolnega napada na osebo mlajšo od 15 let, posilstev pa smo obravnavali 4(3). Vsa kazniva dejanja nam je uspelo preiskati.

Pri kaznivih dejanjih zoper premoženje je potrebno poudariti povečano število kaznivih dejanj velikih tatvin, ki so zelo dobro preiskana. Obravnavali smo več serij vlomov, na območju celotne policijske uprave. Preiskali smo tudi dva rop, od treh požigov, pa nam zaenkrat ni uspelo preiskati enega.

Mladoletniki so storili največ kaznivih dejanj zoper premoženje in to predvsem tatvine in velike tatvine. Glede na odnos med storilcem in oškodovancem pri kaznivih dejanjih tako imenovane družinske kriminalitete, smo po podatkih iz žive baze obravnavali enako število kaznivih dejanj, kot v primerjalnem obdobju in sicer smo jih obravnavali 77. Največ kaznivih dejanj je bilo obravnavano iz poglavij KZ zoper človekove pravice, kjer izstopajo kazniva dejanja ogrožanja varnosti. Storiijo jih predvsem partnerji do svojih partnerk in preprih in pretepih. Sledijo kazniva dejanja iz poglavja KZ zoper življenje in telo. Obravnavanih je bilo

¹ Podatek je za polletje 2005 – polletno poročilo in tudi vsi podatki v oklepaju v nadaljevanju

16 (26) kaznivih dejanj. Obravnavan je bil poskus umora, ko je poskušal umoriti brat brata in tudi posebna huda telesna poškodba, ki jo je med preprirom storil sin nad očetom. Več kaznivih dejanj je bilo storjenih tudi v krogu družine iz poglavja KZ zoper javni red in mir in to nasilništva. Od ostalih kaznivih dejanj izstopajo kazniva dejanja zanemarjanja mladoletnih oseb s surovim ravnanjem in kazniva dejanja spolnega napada na otroka ter posilstvi.

Na področju gospodarske kriminalitete smo v prvem polletju leta 2005 obravnavali 141 kaznivih dejanj, v letošnjem prvem polletju pa je bilo obravnavanih 152 kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, kar predstavlja 7.8 % porast kaznivih dejanj.

Po strukturi kaznivih dejanj beležimo padec kaznivih dejanj iz poglavja KZ zoper gospodarstvo in sicer je manjše število obravnavanih poslovnih goljufij po členu 234a in sicer za 16,07 % v primerjavi z lanskim enakim obdobjem (lani 56 KD, letos 47 KD) in zlorab položaja ali pravic po členu 244 (padec za 16,67 %). Zmanjšala so se druga kazniva dejanja gospodarske kriminalitete po členu 235, 256, 258 in 261 in sicer za 14,29% (lani 14 KD, letos 12 KD)

Zaradi striktno uporabe kriterijev za označevanje organizirane kriminalitete v prvem polletju 2006 nismo obravnavali kazniva dejanja organizirane kriminalitete. Na področju organizirane kriminalitete veliko večino problematike predstavlja problematika v zvezi s prepovedanimi drogami, kjer je zaznan velik porast kaznivih dejanj, saj je bilo v prvi polovici letošnjega leta obravnavano 97 (39) kaznivih dejanj. Tovrstni rezultat je posledica preiskave v sklopu katere smo uspeli razbiti dve kriminalni združbi, kateri sta na območju PU Murska Sobota preprodajali prepovedano drogo heroin in kokain. Štiri osebe so bile privedene s kazensko ovadbo k preiskovalnemu sodniku, kateri je zoper vse odredil pripor. Poleg tega smo kazensko ovadili še 11 osumljencev

V zvezi ilegalnih migracij je moč ugotoviti, da na meji z R. Avstrijo in R. Madžarsko ne beležimo tovrstne problematike, saj se obravnavajo le posamezni primeri ilegalnih prehodov. Drugačno stanje je na meji z R. Hrvaško, kjer je zaznan porast tovrstne problematiki. Tako smo v prvi polovici letošnjega leta obravnavali 14 (11) kaznivih dejanj, vendar tudi v teh primerih nismo našli vseh potrebnih elementov, da bi storjena kazniva dejanja označili kot dejavnost organizirane kriminalitete.

V istem obdobju tega leta je zaznan tudi velik porast kaznivih dejanj ponarejanja denarja. Tako je bilo obravnavano 40 (18) kaznivih dejanj od katerih je kar 60 % preiskanih. Večina obravnavanih primerov je povezana s ponarejanjem domače valute, pri čemer se za izdelavo uporablja računalniška tehnika. Obravnavali pa smo tudi skupino državljanov Litve, ki so na našem območju in potem tudi v ostalih delih Slovenije vnovčevali zelo kvalitetne ponarejene Evre v različnih apoenih.

V zvezi z orožjem ugotavljamo upad tovrstne kriminalitete. Obravnavano je bilo 5 (12) kaznivih dejanj po 310. čl. KZ. V navedenih primerih nismo zasledili organizirane preprodaje prepovedanega orožja, temveč gre za primere nedovoljene posesti prepovedanega orožja.

Obravnavano pa je bilo 16 (15) kaznivih dejanj izsiljevanj. Pri tovrstnih kaznivih dejanjih pa ne gre za delovanje kriminalnih združb, temveč za kazniva dejanja posameznikov, kjer se pogosto kot storilci in kot žrtve pojavljajo mladoletne osebe.

Kot dogodek, ko nismo ugotovili znakov kaznivega dejanja, smo obravnavali 16 (9) delovnih nesreč, pri katerih nobena oseba ni umrla, 12 (6) jih je bilo hudo in 3 (3) lahko telesno poškodovanih. V 25 (26) primerih smo zbirali obvestila v zvezi s sumljivo smrtjo, obravnavali smo 48 (45) požarov z vzrokom v največ primerih zaradi okvare električne napeljave, samovžigov, odvrženih cigaretnih ogorkov in udarov strel. Obravnavali smo 17 (21) samomorov, in sicer je 15 (16) samomorilcev storilo samomor z obešenjem, 2 samomorilca pa je storila samomor z ustrelitvijo in zastrupitvijo.

Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti ljudi in premoženja

Policisti so obravnavali 1.339 (1.636) kršitev predpisov o javnem redu ali za 18,15 % manj kot v kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir je bilo 985 (1.300) ali 24,23 % manj, kršitev drugih predpisov o javnem redu pa 354 (336) ali 5,36 % več. Med kršitvami drugih predpisov o javnem redu je največ kršitev po zakonu o nadzoru državne meje – 95 (8, +1.087,50 %), zakonu o tujcih - 82 (63, +30,16 %), zakonu o zaščiti živali - 36 (33, +9,09 %), zakonu o osebni izkaznici - 32 (42, -23,81 %), zakonu o javnih zbiranjih - 26 (30, -13,33 %), zakonu o zasebnem varovanju – 20 (6, +233,33 %), zakonu o orožju – 17 (25, -32,00 %), zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami – 17 (38, -55,26 %) in zakonu o omejevanju porabe alkohola – 16 (22, -27,27 %). Množični kršitvi javnega reda, v katerih je bilo udeleženih pet ali več kršiteljev sta bili 2 (2). Te pa so bile najpogostejše v gostinskih lokalih in na javnih prireditvah.

Policija je poleg drugih organov nadzirala tudi kršitve zaradi hrupa, ki ne izvira iz dejavnosti in moti ljudi. Policija je o kršitvah obveščala pristojne organe, ki izdajajo dovoljenja in inšpekcijske službe. Poleg tega je policija zaradi prekoračitev zapiralnih časov gostinskih objektov, kar je bilo v velikih primerih povezano tudi s kršitvami javnega reda in miru, obveščala pristojne prekrškovne organe, tako da je bilo podanih 68 (76, -10,53 %) predlogov drugim prekrškovnim organom.

Poleg tega so policisti dodatno sodelovali pri zavarovanju 61 (60) javnih prireditev. Za varovanje kritičnih prireditev je bila v 1 primeru angažirana tudi posebna policijska enota policijske uprave.

Zagotavljanje varnosti cestnega prometa

Prometna varnost se je v polletju 2006 izboljšala, če zadevo ocenjujemo iz vidika mrtvih udeležencev v prometnih nesrečah, saj so umrli 3 udeleženci manj kot v enakem obdobju leta 2005. Garancija za stabilne prometno varnostne razmere je naša prisotnost na cestah v skladu z analizami stanja po načelu tam in takrat, kjer in kadar so prometne nesreče in cestno prometni prekrški in tudi permanentno represivno ukrepanje ter izvajanje preventivnih aktivnosti na področjih hitrosti, psihofizičnega stanja in varnostnih pasov ter uporabe varnostne čelade. V skladu z usmeritvami za delo in letnim načrtom dela so bile posamezne aktivnosti tako na represivnem kot tudi preventivnem delu izvajane v tistih ciljnih skupinah, ki so najbolj ogrožene po določenih letnih obdobjih in tudi zaradi tega smo dosegali uspehe pri zmanjševanju njihovega števila in posledic. Posledice udeležbe otrok in mladostnikov v prometnih nesrečah je v zadnjih letih relativno zadovoljiva, čeravno je iz te populacije vedno več prometnih udeležencev, zato je tudi v prihodnosti za pričakovati višjo stopnjo udeležbe in hujše posledice. Še posebej zadovoljivo je stanje na področju udeležbe otrok, ki obiskujejo šolo.

Zgodilo se je skupaj 839 (758) prometnih nesreč, od tega 7 (8) s smrtnim izidom, 199 (220) s telesno poškodbo in največ – 636 (530) z materialno škodo. Prometne nesreče so se povečale za 11 % glede na enako obdobje lanskega leta: s smrtnim izidom so se zmanjšale za 12%, s telesno poškodbo za 10 % in materialno škodo povečale za 20%. V njih je bilo udeleženih 1.475 (1.353) oseb, od tega je 7 (10) umrlo, 17 (19) se je hudo telesno poškodovalo, 243 (272) se je lahko telesno poškodovalo, 1.211 (1.052) oseb pa ni bilo poškodovanih. Glede na posledice v prometnih nesrečah so prometno varnostne razmere ugodne, niso pa ugodne glede na skupno število prometnih nesreč.. Pri posledicah nesreč je različna udeležba nekaterih starostnih skupin, najbolj pa izstopa starostna skupina od 18-34 let, saj je 45% udeležencev prav v tej kategoriji. Umrlih je največ v starostni skupini od 18 do 34 leta starosti 4 (8) in od 34 do 54 let 3 (2).

Prometnih nesreč s pobegom je bilo skupaj 89 (74), od tega 65 (64) raziskanih in 24 (10) neraziskanih. S smrtnim izidom ni bilo nesreče s pobegom.

Največ prometnih nesreč se zgodi zaradi neprilagojene hitrosti – 23 % (28%), nepravilne strani in smeri vožnje (18%) in nepravilnega premika z vozilo (18%). Zaradi neprilagojene hitrosti je na naših cestah umrlo 3 oseb (3), nepravilne strani in smeri vožnje 3 (3), neupoštevanja prednosti 1 (1). Posebna značilnost našega območja je visok delež vinjenih povzročiteljev prometnih nesreč – 12,51 % (11,21%), zaradi česar je intenziteta dela na področju psihofizičnega stanja pestra, odredili smo namreč 9.276 (12.008) preizkusov alkoholiziranosti, kar je za 23 % manj kot v enakem obdobju lanskega leta.

Pri nadzoru cestnega prometa so policisti izvedli 13.914 (16.368) represivnih ukrepov, kar je za 15 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Pri obravnavanju različnih prekrškov so policisti povzeli tudi druge ukrepe, ki vplivajo na varnost v cestnem prometu. Na področju psihofizičnega stanja so ukrepi zmanjšali. Odrejenih je bilo za 23 % manj preizkusov alkoholiziranosti. Odrejenih je bilo tudi 28 (78) strokovnih pregledov zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola in 13 (98) zaradi suma vožnje pod vplivom psihoaktivnih substanc. Pridržanih do streznitve je bilo 6 (12) udeležencev prometa. Privedbo sodniku za prekrške smo opravili za 14 (33) oseb.

Nadzor državne meje in izvajanje predpisov o tujcih

Število potnikov, ki so prestopili državno mejo na mejnih prehodih v Pomurju, se je v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta zmanjšalo z 7.930.132 na 7.093.199 ali za 11 %.

Policisti so na mejnih prehodih PU Murska Sobota obravnavali 62 (69) zlorab listin, od tega je bilo ponarejenih in prenašenih največ žigov mejne kontrole ter zlorab potnih listov. Na mejnih prehodih je bilo zavrženih 2.228 (2.243) ali 1% manj tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo. V letu 2006 je bila ustanovljena posebna skupina policistov, kateri so izvajali poostrene nadzore na mejnih prehodih (ciljne aktivnosti po ugotavljanju neoriginalnih dokumentov in avtomobilske kriminalitete), pri izvedbi nadzorov so tudi sodelovale patrulje v notranjosti.

Pomurska policija je obravnavala 81 (234) ali 63 % manj nedovoljenih prehodov čez državno mejo. Med obravnavanimi kršitelji je bilo največ državljanov Srbije in Črne gore, Makedonije in Gruzije. Največ nedovoljenih prehodov čez državno mejo je bilo na meji z R Hrvaško in sicer 50 %. Od navedenega števila obravnavanih ilegalcev je 10 (174) tujcev zaprosilo za azil oz. 12 od skupno vseh.

Tuji varnostni organi so na podlagi mednarodnih sporazumov o vračanju oseb slovenski policiji vrnili 2 (8) ali 75% manj tujcev, slovenski policisti pa so tujim varnostnim organom vrnili 59 (46) ali 28 % več oseb.

V skupnost usmerjeno policijsko delo

Preventivne aktivnosti na področju kriminalitete so bile v svetovanje državljanom preko medijev ter sodelovanje na javnih prireditvah, okroglih mizah in predavanjih, ki so jih organizirale različne javne ustanove in druge organizacije. Na področju kriminalitete je bilo evidentiranih 64 (114) različnih aktivnosti, daleč največ pa na metodi svetovanja in opozarjanja. Nadaljevalo se je razdeljevanje preventivnih zloženek na mejnih prehodih in policijskih postajah. Večina aktivnosti je potekala na področju premoženjske kriminalitete in preprečevanju nasilništva. Uspešne aktivnosti smo v sodelovanju z osnovnimi in srednjimi šolami izvajali na področju preprečevanja uživanja in prometa s prepovedanimi drogami.

Preventivne dejavnosti na področju javnega reda so bile usmerjene predvsem na preprečitev kršitev na vseh športnih prireditvah, na zagotavljanje javnega reda na vseh javnih mestih ter posebej tudi na preprečevanje družinskega nasilja. Policisti so veliko dela in naporov dali tudi na ozaveščanje otrok in staršev za pravilno oziroma čim manjšo uporabo pirotehnike v akciji "Bodi zvezda ne meči petard". Na področju zagotavljanja javnega reda in miru je bilo so bile evidentirane 123 (176) različne aktivnosti. Enako kot na področju kriminalitete pa je bilo daleč največ aktivnosti v obliki svetovanja in opozarjanja in sicer 75 (116). Največ opravljenih preventivnih dejavnosti je bilo na področju cestnega prometa. Policija je evidentirala 153 (282) različnih aktivnosti. Največje bilo svetovanj in opozarjanja –55 (114) nato pa izobraževanja otrok in odraslih -50 (83). Preventivne aktivnosti so bile v velikem številu namenjene tudi kot podpora represivnim akcijam, ki so se skozi poostrene nadzore izvajale v cestnem prometu.

Spremljanje izvajanja policijskih pooblastil

Policisti so v letu 2006 zaradi kaznivih dejanj, preprečitve nadaljevanja prekrškov ali drugih razlogov pridržali 239 (230) ali 3,91 % več oseb kot v prejšnjem letu. Prisilna sredstva so bila uporabljena v 179 (248) primerih ali za 29,03 % manj. Zoper kršitelje so večinoma uporabili najmilejši prisilni sredstvi – fizično silo (180 krat) in sredstva za vklepanje in vezanje (92), kar pomeni, da sta bili pri uporabi policijskih pooblastil spoštovani načeli postopnosti in sorazmernosti saj je bil le v 1 primeru uporabljen plinski razpršilec, v 1 primeru službeni pes in v 2 primerih sredstvo za prisilno ustavljanje motornih vozil. Strelnega orožja kot prisilnega sredstva niso uporabili.

Nadzorna dejavnost

V prvem polletju 2006 je bil izveden en splošni nadzora na policijski postaji ter devet strokovnih nadzorov. Nadzor nad delom delavcev je bil izveden na treh policijskih enotah. Strokovni nadzori so bili odrejeni na podlagi letnega plana nadzorov. Napake, ki so bile ugotovljene pri splošnem in strokovnih nadzorih so se nanašale predvsem na postopke izvajanja nalog, organizacijo dela na določenem področju ter evidentiranje opravljenih nalog. Ob ocenjevanju ugotovljenih pomanjkljivosti in napak so nadzorne skupine v šestih primerih strokovnih nadzorov ocenile, da enote delo opravljajo dobro. V treh primerih so bile enote ocenjene po področjih dela zelo dobro.

Pooblaščen delavci za nadzor so na podlagi Sklepa direktorja PU M. Sobota izvedli tudi nadzor nad delom delavcev policije. Tako je bilo v 5 nadzorih nadziranih 21 policistov iz PP Lendava, PMP Petišovci in PP Ljutomer pri opravljanju nalog varovanja zelene meje. Kakšnih nepravilnosti pri izvajanju nalog s strani policistov, nadzorniki niso ugotovili.

Reševanje pritožb

Zoper policiste Policijske uprave Murska Sobota je bilo tako v prvem polletju 2006 podanih 9 pritožb (v enakem obdobju leta 2005 je bilo podanih 8 pritožb) kar predstavlja 12,50 % zvišanje. Najpogostejši razlogi za podajo pritožbe so bili postopki na področju zagotavljanja javnega reda in miru ter ob drugih dogodkih. Drugače kot v prejšnjih letih pa smo nekoliko manj pritožb obravnavali na področju cestnega prometa. Utemeljenih pritožb v tem obdobju ni bilo ugotovljenih (lani v enakem obdobju je bila ena utemeljena pritožba).

Kadrovske in organizacijske zadeve

V prvi polovici leta 2006 smo na področju organizacije dela usmerili aktivnosti predvsem reorganizacijo dela Izpostave centra za tujce v Prosenjakovcih. Tako je z dnem 01.06.2006 začela navedena enota samostojno opravljati naloge na območju dela PU M. Sobota

Na PU Murska Sobota je bilo na dan 30.06.2006 sistemiziranih 752 delovnih mest, od tega zasedenih 728 delovnih mest. Od začetka leta 2006 se ni upokojil noben delavec. V letu 2006 je eni delavki prenehalo delovno razmerje, ena začasno premeščena delavka se je vrnila na svojo matično enoto ICT, trije policisti so bili premeščeni na druge enote izven PU, štirje policisti pa so bili na PU Murska Sobota premeščeni iz drugih enot. Na novo je bila zaposlena pripravnica – administratorica, 1 delavka – vodja čistilk, 28 kandidatov za policiste oz. nadzornikov državne meje. S 01.06.2006 je bilo na PU Murska Sobota premeščenih še 57 delavcev iz ICT Prosenjakovci, katera je bila ukinjena.

Zaradi neprekinjenega bolniškega staleža je bilo do 30. junija podanih 16 vlog za izplačilo solidarnostne pomoči, 1 vloga pa je bila vložena zaradi smrti družinskega člana.

Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje

V prvem polletju je bilo izdanih 43 odločb za razna usposabljanja, katerih se je udeležilo 1.461 delavcev.

Izvedli smo 19 lastnih oblik usposabljanj in izpopolnjevanj, na katerih je sodelovalo 617 policistov. Izven programa individualnih oblik usposabljanj smo se udeležili sedmih usposabljanj, sami pa smo, v sodelovanju z avtošolo PA GPU, organizirali tečaj varne vožnje, katerega se je v treh dneh udeležilo 70 policistov. Usposabljanj s področja Schengenskega izvedbenega načrta se je udeležilo 54 policistov.

V letu 2006 se je na interni natečaj za napotitev policistov za nadaljnje izobraževanje (ob delu) v letu 2006 prijavilo 14 kandidatov. Izbranih je bilo pet kandidatov s katerimi bo sklenjena pogodba o študiju. Štirje delavci imajo končan magisterij, dva sta zaključila specialistični študij, 18 delavcev ima univerzitetno izobrazbo, 65 visoko strokovno, 28 višjo strokovno, 579 pa srednjo izobrazbo.

Finančno – materialne zadeve

V prvem polletju 2006 so bila dokončana gradbeno-obrtniška dela na objektu PP Ljutomer (adaptacija), prav tako pa so se v mesecu juniju začela gradbena dela na objektu PP Lendava. Dela v obeh primerih potekajo po planu. V drugo polletje pa se je preselil prevzem novega objekta za potrebe PP in PPP Murska Sobota, prav tako tudi preselitev obeh postaj.

Povprečna starost voznega parka (142 prevoznih sredstev) v prvem polletju 2005 je bila 6,6 let, v polletju 2006 pa se je znižala na 5,8 let (141 prevoznih sredstev).